

Handläggare
Peter Ahlström
Telefon: 08-508 28 438**Till**
Idrottsnämnden

Pandemins konsekvenser för barn- och ungdomsidrott

Svar på skrivelse

Förvaltningens förslag till beslut

Idrottsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens svar på skrivelsen.

Marina Höglund
IdrottsdirektörPeter Ahlström
Stabschef

Sammanfattning

På idrottsnämndens möte den 27 april 2021 anmälde den politiska majoriteten en skrivelse med uppdraget om att utreda pandemins konsekvenser för barn- och ungdomsidrotten. I detta tjänsteutlåtande redovisar förvaltningen utfallet av nämndens generella föreningsstöd samt Riksidrottsförbundets lokala aktivitetsstöd under de senaste åren. Dessutom redovisas bedömningar och slutsatser som kan utgöra grund för framtida ställningstaganden.

Skrivelsen

Karin Ernlund (C), Bo Sundin (M), Daniele Fava (L), Minna Thullberg (MP), Destiny Näslund (KD) anmälde en gemensam skrivelse på idrottsnämndens sammanträde den 27 april 2021. I skrivelsen beskriver de hur pandemin påverkat barn, ungdomar och föreningslivet negativt. Förvaltningen gavs följande uppdrag:

- Att idrottsförvaltningen redovisar de konsekvenser som pandemin och restriktionerna inneburit för barn och ungas möjligheter att idrotta och röra på sig.

- Att idrottsförvaltningen tar fram förslag på hur staden kan arbeta, tillsammans med föreningslivet, för att fler barn och

unga ska delta i idrottsverksamhet.

- Att idrottsförvaltningen återrapporterar ovanstående uppdrag till nämnden tidig höst 2021.

Ärendets beredning

Skrivelsen har beretts av strategiska staben i samråd med ekonomienheten inom administrativa avdelningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen beskriver här sina slutsatser av de utbetalningar av medlemsaktivitetsstöd och hyresstöd som gjorts från idrottsnämnden samt Riksidrottsförbundets LOK-stöd under pandemins hittillsvarande tid. Föreningsstödet ger en överskådlig bild av hur idrottsrörelsen och annat föreningsliv påverkats eftersom det är genomförd verksamhet som ligger till grund för det beviljade stödet. Eftersom skrivelsen fokuserade på barn- och ungdomsverksamhet kommer analysen särskilt att beakta utfallet för åldrarna 7-20 år.

Det finns enskilda avvikande exempel som av olika skäl inte är representativa i detta sammanhang. Detta gäller i såväl stadens som i RF-SISUs underlag och finns på såväl den positiva som den negativa sidan i tabellerna. Ett exempel är att cheerleading redovisar en mycket stor ökning i RF-SISUs underlag. Det beror på att idrotten inte särredovisats förrän 2019 då förbundet blev självständig medlem i RF. Därför redovisar de en kraftig tillväxt från en låg nivå.

Idrottsnämndens medlemsaktivitetsstöd

I *bilaga 1* redovisas skillnaden i utfall för de föreningar som beviljats medlemsaktivitetsstöd både 2020 och 2021. Förvaltningen har inte inkluderat de föreningar som tagits ut för kontroll under 2021 eftersom de siffrorna inte var klara när statistiken sammanställdes. Under året har ungefär 30 föreningar med olika verksamhet granskats.

Av tabellen framgår att inomhusidrotter, särskilt kampsporter eftersom närkontakt är en förutsättning för utövandet, fått lägre stöd i år än året innan. Även ishockeyföreningar, simföreningar och scoutkårer fick mindre stöd i år. Vissa idrotter har totalt sett fått ett större stöd än året innan. Det gäller exempelvis fotboll, ridning och tennis. De är alla idrotter som helt eller delvis kan utövas utomhus. En tydlig skillnad mellan de olika idrotterna är att de som kan

utövas utomhus i högre utsträckning har kunnat genomföra sin verksamhet utan större begränsningar.

Idrottsnämndens hyresstöd

I *bilaga 2* redovisas skillnaden i utfall för de föreningar som beviljats hyresstöd både 2020 och 2021. Det av idrottsnämnden beslutade extra hyresstödet för 2021 har inte medräknats i jämförelsen.

Förvaltningen drar av tabellen slutsatsen att variationerna är stora och att det sannolikt finns flera föreningsindividuella faktorer som påverkar utfallet för hyresstödet. Däremot är det tydligt att kampsportsföreningarna i större utsträckning än scoutkårer och andra föreningar fått lägre stöd än året innan. Vår bedömning är att många kampsportsföreningar påverkats särskilt hårt av att de utöver sin föreningsverksamhet också bedriver träning för betalande kunder, likt gruppträningspass på gym men med kampsportsinriktning. Denna verksamhet har i stor utsträckning varit inställd eller genomförts utomhus i de delar där det varit möjligt. Detta har i sin tur påverkat föreningarnas förmåga att genomföra traditionell föreningsträning negativt.

RF-SISU Stockholm, lokalt aktivitetsstöd (LOK-stöd)

I *bilaga 3* redovisas skillnaden i genomförda deltagartillfällen (en deltagare på en aktivitet är ett deltagartillfälle) under 2019 och 2020 för de 25 största specialidrottsförbunden i distriktet (motsvarar ungefär Stockholms län). Föreningarna i Stockholms stad står för ungefär 40 procent av verksamheten.

Av tabellen framgår att de olika idrotterna påverkats mycket olika av pandemin. De som har påverkats mest negativt är kampsporter, hallidrotter och Korpen. De idrotter som har lyckats genomföra mer verksamhet under pandemin än året innan är i stor utsträckning utomhusidrotter. Noterbart är att även en inomhussport som konståkning redovisar fler deltagartillfällen under pandemiåret 2020 jämfört med 2019. Den stora ökningen finns i gruppen 7-12 år.

Idrotternas storlek är intressant ur ett påverkansperspektiv. Av *bilaga 4* framgår att de tre idrotter som minskat mest i absoluta tal (inkluderar kategorierna 21-25 år samt 26 år och uppåt) är basket, gymnastik och innebandy på plats 2, 3 och 4. Fotbollen har ökat överlägset mest och redovisade nästan lika många deltagartillfällen som idrotterna 2-8 tillsammans. Året innan var fotbollen lika stor

som idrotterna 2-6. Fotbollen har alltså vuxit i förhållande till de andra stora idrotterna, sannolikt på grund av sina relativt goda förutsättningar att bedriva ordinarie verksamhet. Det är för tidigt för att dra några slutsatser om det här kommer att vara en bestående förändring eller om de som minskat mycket kommer att återta andelar av de föreningsidrottande barnen.

Bedömningar och slutsatser

Det har hittills under pandemin, från mars 2020 till juni 2021, funnits tydliga hinder för befolkningen att vara fysiskt aktiv under vissa förutsättningar. Aktiviteter som vanligtvis genomförs inomhus och där flera människor samlas har haft begränsad möjlighet att genomföras. Det som är positivt ur ett helhetsperspektiv är att utomhusidrottandet har ökat. Stadens parker, motionsspår och de naturområden som finns i och runt staden har haft mycket fler besökare än kanske någon gång tidigare.

Det har under pandemin visat sig att det finns ett starkt intresse för fysisk aktivitet i stora delar av befolkningen. Förvaltningen anser att det borde kunna innebära att de idrotter som har minskat sin verksamhet under pandemin har möjlighet att öka sin verksamhet igen under de kommande åren. En fråga som inte kommer att få sitt svar förrän om några år är om fotbollen har expanderat på andra bollsporters bekostnad och om förhållandena kommer att återgå, helt eller delvis. Eller om fotbollen fortsätter öka samtidigt som andra bollsporter återhämtar sig.

Flera lagidrotter har i takt med att de kunnat påbörja sitt ordinarie seriespel noterat att det inte finns kvar lika många domare som innan pandemin. En anledning antas vara att de inte nödvändigtvis är aktiva i någon förening som spelare och därför inte har samma sociala anknytning till föreningen som spelare och ledare.

Idrottsnämnden har sedan tidigare beslutat om ett stort stödpaket till föreningslivet för att motverka pandemins effekter. Föreningar som bokar tid i stadens idrottsanläggningar får stöd motsvarande deras bokningskostnader för barn- och ungdomsverksamhet. Föreningar som hyr egna lokaler och därmed har fasta kostnader de inte kan komma undan har tilldelats ett extra hyresstöd för att ge även dem lättnader under pandemin. Under två somrar har även ett antal miljoner kronor satsats på lovaktiviteter för att ge föreningarna en chans att stimulera befintliga medlemmar och rekrytera nya.

Förvaltningen ser sammantaget inte att det finns anledning att föreslå ytterligare stöd till föreningslivet med anledning av

pandemin och följd effekter av den. Däremot kommer förvaltningen att fortsätta det mycket aktiva samarbete som har etablerats under pandemin. Kommuner och förbund i regionen har träffats kontinuerligt för att informera och diskutera aktuella frågor. Det har varit värdefullt att kunna förbereda varandra på kommande åtgärder och hur vi kan hjälpa varandra att sprida information. Förvaltningen anser att den sortens samarbete är bland det mest värdefulla staden kan bidra med i nuläget för att hjälpa förbund och föreningar att återstarta sin verksamhet.

Ekonomiska konsekvenser

Ärendet bedöms inte skapa några ekonomiska konsekvenser.

Måluppfyllelse

Deltagande i föreningslivet är en viktig framgångsfaktor för ett fysiskt och socialt aktivt liv. Det är därför positivt att förutsättningarna för en relativt snabb tillväxt inom föreningslivet ser bra ut.

Tillgänglighet

Personer med olika funktionsnedsättningar, inte minst de med intellektuella funktionsnedsättningar, har haft det särskilt svårt att vara fysiskt aktiva under pandemin. Förvaltningens bedömning är ändå att det även i denna del av befolkningen finns ett intresse hos individerna för att öka sin aktivitet och hos föreningarna för att erbjuda aktiviteter för målgruppen.

Konsekvenser för barn

Pandemin har inneburit stora inskränkningar i barns tillvaro, inklusive föreningsidrottandet. Det är därför positivt att deras rutiner kan återetableras genom skola och föreningsliv.

Jämställdhetsanalys

Pandemin har påverkat barn och ungdomar relativt lika, oavsett kön. Förvaltningen avser att följa de idrotter som minskade mest under pandemin särskilt noga de kommande åren. Det är angeläget att bevaka att den redan sneda könsfördelningen inom idrotten inte blir ännu sämre efter pandemin, utan att föreningarna anstränger sig för att nå flickor även om det för många idrotter är lättare att rekrytera pojkar.

Bilagor

1. Medlemsaktivitetsstöd Skillnad 2020/2021
2. Hyresstöd Skillnad 2020/2021
3. RF-SISU, LOK-stöd Skillnad deltagartillfällen per åldersgrupp 2020/2021
4. RF-SISU, LOK-stöd Skillnad deltagartillfällen per idrott 2020/2021
5. Skrivelse om pandemins konsekvenser för barn- och ungdomsidrott